

U vezi sa Inicijativom za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti i zakonitosti odredaba člana 13 Uredbe o vjetroelektranama ("Službeni list CG", broj 67/09), koju je Ustavnom sudu Crne Gore podnijela NVO „Akcija za socijalnu pravdu“, iz Danilovgrada, a Ustavni sud dostavio Vladi Crne Gore radi davanja mišljenja, Ministarstvo ekonomije daje sljedeće

MIŠLJENJE

NVO „Akcija za socijalnu pravdu“, iz Danilovgrada, podnijela je Ustavnom sudu Crne Gore Inicijativu za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti i zakonitosti odredaba člana 13 Uredbe o vjetroelektranama ("Službeni list CG", broj 67/09).

Podnosilac Inicijative navodi član 13 Uredbe o vjetroelektranama ("Službeni list CG", broj 67/09) kojim je propisano da je javni snabdjevač električnom energijom dužan da otkupi cjelokupnu električnu energiju vjetroelektrana predatu u elektroenergetsku mrežu, da metodologiju određivanja otkupne cijene električne energije iz vjetroelektrana utvrđuje ministarstvo nadležno za poslove energetike, kao i da otkupnu cijenu električne energije određuje Regulatorna agencija za energetiku na osnovu metodologije za određivanje otkupne cijene električne energije iz vjetroelektrana. Pored ostalog, u Inicijativi se osporava član 13 Uredbe o vjetroelektranama i navodi da se ovim aktom narušava osnovni princip ustavnosti i zakonitosti, jer je isti donijet suprotno Zakonu o energetici („Službeni list RCG“, broj 39/03), kao pravnom aktu više pravne snage. Nadalje, u Inicijativi se navodi da je članom 3 stav 1 tačka 4 Zakona o energetici propisano da Vlada Republike Crne Gore u oblasti energetike „definiše politiku i strategiju izgradnje novih ili rekonstrukciju postojećih kapaciteta i s tim u vezi, usvaja odgovarajuće procedure.“ Takođe, podnosilac Inicijative navodi da je članom 4 stav 1 tačka 4, pored ostalog, propisano da ministarstvo nadležno za poslove energetike promovise upotrebu novih tehnologija koje se odnose na energiju, učešće privatnog sektora u energetske sektoru Crne Gore i korišćenje obnovljivih energetskih izvora. U Inicijativi se navodi da je članom 145 Ustava Crne Gore propisano da zakon mora biti saglasan sa Ustavom i potvrđenim međunarodnim ugovorima, a drugi propis mora biti saglasan sa Ustavom i zakonom. Ostali dio Inicijative odnosi se na propis koji je prestao da važi 12. novembra 2011. godine.

U odnosu na navode iz Inicijative, ističemo sljedeće:

U skladu sa članom 3 stav 1 Zakona o energetici, kao i sa svojim međunarodnim obavezama iz Atinskog memoranduma o razumijevanju (iz 2002. i 2003. godine) i opredjeljenjem da se radi na stvaranju uslova za pristupanje Evropskoj zajednici, Vlada je 2005. godine donijela Energetsku politiku Republike Crne Gore. Energetskom politikom RCG su, u duhu održivog energetskeg razvoja, definisani ciljevi, među kojima je bilo i: „Stvaranje uslova za veće korišćenje obnovljivih izvora energije, kombinovane proizvodnje električne i toplotne energije (CHP) i korišćenje fosilnih goriva sa čistim tehnologijama“. U ovom dokumentu, kao instrument za postizanje navedenog cilja predviđeno je, između ostalog, obezbjeđivanje podsticajnih mjera za implementaciju programa energetske efikasnosti i novih obnovljivih izvora.

Takođe, u skladu sa članom 3 stav 1 Zakona o energetici, Vlada je 2007. godine donijela Strategiju razvoja energetike Crne Gore do 2025. godine, baziranu na usvojenoj Energetskoj politici RCG, postojećim međunarodnim obavezama Crne Gore i smjernicama energetske politike Evropske unije, koja se, pored ostalog, temelji i na korišćenju obnovljivih izvora energije. Strategijom je, kao jedno od glavnih strateških opredjeljenja, predviđeno preduzimanje odlučnih mjera da se postigne udio obnovljivih izvora energije u ukupnoj potrošnji primarne energije u Crnoj Gori u iznosu od najmanje 20%. Nadalje, jedno od

glavnih strateških opredjeljenja je iskorišćenje raspoloživog potencijala obnovljivih izvora energije, među kojima je vrlo značajan i potencijal vjetra.

Zakonom o energetici (član 3 stav 1 tačka 4) je propisano da Vlada definiše politiku i strategiju izgradnje novih ili rekonstrukciju postojećih kapaciteta i s tim u vezi, usvaja odgovarajuće procedure. Stavom 2 istog člana je propisano da Vlada preko ministarstva nadležnog za poslove energetike, između ostalog, razvija i promoviše podsticaje za efikasno korišćenje energije i obnovljivih energetskih izvora i promoviše veću upotrebu obnovljivih energetskih izvora u proizvodnji električne energije na unutrašnjem tržištu. U članu 4 Zakona o energetici su propisane obaveze ministarstva nadležnog za poslove energetike, među kojima su i obaveze koje proizilaze iz međunarodnih sporazuma i članstva u međunarodnim organizacijama. Imajući u vidu odredbe čl. 3 i 4 Zakona o energetici, smatramo da je član 13 Uredbe o vjetroelektranama u skladu sa navedenim odredbama ovog zakona.

Prilikom razmatranja Inicijative treba imati u vidu da je 2006. godine donijet Zakon o ratifikaciji Sporazuma između Evropske zajednice i Republike Crne Gore o formiranju Energetske zajednice, koji, saglasno Ustavu Crne Gore čini dio unutrašnjeg pravnog poretka i ima primat nad domaćim zakonodavstvom. Donošenjem ovog zakona Crna Gora je postala članica odnosno ugovorna strana Energetske zajednice. Sporazumom o formiranju Energetske zajednice, pored ostalog, utvrđena je obaveza ugovornih strana da implementiraju pravnu tekovinu Evropske zajednice koja se odnosi na obnovljivu energiju. U skladu sa obavezom propisanom članom 20 Sporazuma o formiranju Energetske zajednice, Crna Gora je u toku 2007. godine pripremila i dostavila Evropskoj komisiji Plan implementacije Direktive 2001/77/EZ o promociji električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije na unutrašnjem tržištu električne energije, kojim je, između ostalog, predviđena primjena podsticajnih mjera za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora. Cilj Direktive 2001/77/EZ je podsticanje povećanja proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora na unutrašnjem tržištu električne energije.

Na osnovu prethodno izloženog, proizilazi da odredba člana 13 Uredbe o vjetroelektranama nije u suprotnosti sa Zakonom o energetici („Službeni list RCG“, broj 39/03) i članom 145 Ustava Crne Gore, kojim je propisano da zakon mora biti saglasan sa Ustavom i potvrđenim međunarodnim ugovorom, a drugi propis mora biti saglasan sa ustavom i zakonom.

Shodno navedenom, Ministarstvo ekonomije predlaže da Vlada Crne Gore usvoji sljedeći:

ZAKLJUČAK

1. Vlada Crne Gore je na sjednici od _____ novembra 2020. godine, razmotrila i prihvatila Mišljenje Ministarstva ekonomije kojim se predlaže Ustavnom sudu Crne Gore da odbije Inicijativu za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti i zakonitosti odredaba člana 13 Uredbe o vjetroelektranama ("Službeni list CG", broj 67/09), koju je podnijela NVO „Akcija za socijalnu pravdu“, iz Danilovgrada.